

Vlaams
Parlement

vergadering **C100 – LEE15**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Onroerend Erfgoed

van 30 januari 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over planologische bevoegdheidsverdelingen - 646 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Lode Ceysens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de afschaffing van de bindende adviezen - 578 (2012-2013)	5
Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de aanbesteding van werken en het voorafgaand openbaar onderzoek - 642 (2012-2013)	8

■

Waarnemend voorzitter: de heer Wilfried Vandaele**Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over planologische bevoegdheidsverdelingen - 646 (2012-2013)**

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Voorzitter, minister, collega's, volgens de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) worden de ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) in Vlaanderen op de drie bestuursniveaus opgemaakt: het Vlaamse Gewest, de provincie en de gemeente. Beslissingen voor de opmaak van een RUP moeten worden genomen op het meest geschikte niveau.

Planologische bevoegdheden kunnen deels of geheel worden gedelegeerd naar een lager bestuursniveau mits toestemming van het initieel bevoegde niveau. Op het terrein leeft echter sterk de indruk dat deze delegaties niet in alle provincies in dezelfde mate worden behandeld, als het gaat over een delegatie van het provinciale naar het gemeentelijke niveau.

De deputatie van Oost-Vlaanderen stelt bijvoorbeeld dat de codex eist dat het niveau dat de delegatie vraagt, bevoegd moet zijn voor die delegatie. Ik citeer: "Conform artikel 2.2.1, paragraaf 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening kan een delegatie aan de gemeente maar verleend worden wanneer de gemeente binnen het plangebied ook bevoegdheid heeft."

Dit wordt voor een aantal thema's anders toegepast in de verschillende Vlaamse provincies. De redenering van de provincie komt erop neer dat als de provincie een bepaald domein, bijvoorbeeld grootschalige detailhandel, in haar provinciaal ruimtelijk structuurplan (PRS) opneemt als provinciale bevoegdheid, zoals de provincie Oost-Vlaanderen heeft gedaan, dit niet meer kan worden gedelegeerd aan een lager, een lokaal bestuur. Die lezing lijkt in strijd met de logica achter artikel 2.2.1, paragraaf 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Daarom, minister, wil ik u hierover enkele vragen stellen.

Minister, hoe vaak vroegen lokale besturen een planologische delegatie aan sinds de VCRO? Graag ook een indeling per provincie. Gaat u ermee akkoord dat een provinciale overheid geen delegatie kan geven indien ze zichzelf in haar PRS exclusief bevoegd verklaart? Botst deze interpretatie niet met de doelstelling van de VCRO? Kan een planologische delegatie worden verleend voor thematische RUP's?

De heer Wilfried Vandaele: Het zou natuurlijk kunnen dat het dossier dat u aanhaalt, mevrouw Taeldeman, aantoont dat we best niet te veel bestuursniveaus hebben om het allemaal wat eenvoudiger en vlotter te laten verlopen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Sinds de inwerkingtreding van de codex in september 2009 werden door Vlaanderen acht delegaties verleend aan de lagere bestuursniveaus. Een aantal dossiers zijn nog hangende. Over het aantal delegaties die zijn verleend door andere bestuursniveaus, heb ik geen getallen.

Ik wil die acht delegaties nog wat nuanceren. Voor het gebruik van het delegatie-instrument wordt wel terughoudendheid aan de dag gelegd. Met terughoudendheid bedoel ik niet dat we proberen om de delegatie te ontmoedigen of tegen te gaan, maar wel dat het voor heel eenvoudige afspraken tussen planningsniveaus niet altijd nodig is om naar een officiële delegatie te gaan. We willen vermijden dat er een pervers effect ontstaat, namelijk dat voor elke planoptie die niet steeds expliciet volgt uit het eigen structuurplan of verband houdt met een structuurplan van een ander bestuursniveau, een delegatie wordt gevraagd. Dat zou de lasten voor de verschillende bestuursniveaus alleen maar verhogen zonder dat het een inhoudelijke of juridische meerwaarde biedt.

Het decreet zegt dat planologische delegatie kan worden toegepast als er uitdrukkelijke instemming is van de betrokken bestuursniveaus, die op basis van de ruimtelijke structuurplanning bevoegd zijn voor het plangebied van het RUP. Een vraag tot delegatie houdt uiteraard geen verplichting in voor het delegerend niveau. Als er een vraag is, is het niet zo dat het moet worden gegeven, want het decreet stelt dat een delegatie kan worden verleend.

Het bestuursniveau kan ondanks een delegatievraag van een ander bestuursniveau natuurlijk oordelen dat het verlenen van een delegatie niet opportuun is. Een denkbare situatie hierbij zou kunnen zijn dat het betreffende thema of gebied een beleidsprioriteit is voor het delegerende bestuursniveau of dat het op korte termijn zelf initiatieven in het vooruitzicht stelt. Als een provincie van plan is iets te doen, en ze krijgt dan een vraag, kunt u zich indenken dat ze eerst haar ding wil doen op het planningsniveau.

De regelgeving voorziet dus enkel in de mogelijkheid tot delegatie, maar laat ruimte aan elk niveau om voor het thema van de delegatieverlening een eigen beleid te voeren. Een provincie kan zichzelf via een uitdrukkelijke bepaling in haar structuurplan bevoegdheden toekennen. De stelling dat ze daardoor geen delegatie meer zou kunnen geven, is mijns inziens niet correct.

Juridisch blijft het decreet de mogelijkheid bieden om delegatie te verlenen. Het structuurplan is natuurlijk wel een element dat meespeelt bij de afweging die aan een delegatiebeslissing voorafgaat, maar dat maakt de delegatiebeslissing niet onmogelijk. De provincie kan wel delegeren, maar ze is niet verplicht het te doen.

Het opmaken van plannen en het voeren van een ruimtelijk beleid is meestal een proces dat tot stand komt in samenwerking met de verschillende bestuursniveaus. Uiteraard is één bestuursniveau het initiërende en trekkende planniveau, maar tijdens het proces is overleg en samenwerking met de andere bestuursniveaus cruciaal voor het welslagen van het plan.

Uw vraag laat zien dat de toepassing van de delegatieregeling vragen oproept. Sommige interpretaties en strikte lezingen kunnen de juridische basis van uitvoeringsplannen die het product zijn van een dergelijke samenwerking tussen bestuursniveaus ondermijnen. Dat zou jammer zijn omdat het instrument van de delegatie juist toelaat de juridische basis te versterken en de invulling van een goed ruimtelijk beleid efficiënt en flexibel in te plannen. Daarom zal ik naar aanleiding van uw vraag het initiatief nemen om een voorstel van decreetswijziging in te dienen om zo tot een helderdere regeling te komen waarbij situaties zoals u beschreef in uw vraag niet langer een hypotheek leggen op de delegatie. Ik zal dat voorleggen aan het parlement. Het is de bedoeling te komen tot een flexibeler en efficiënter planningsstelsel zonder afbreuk te doen aan de beleidsopties die werden ingeschreven in de structuurplannen op de verschillende niveaus.

Het decreet maakt duidelijk geen onderscheid tussen gebiedsgerichte en thematische ruimtelijke uitvoeringsplannen. Zolang de voorwaarden van de decreetgever zijn nageleefd, bestaat er geen belet om een planologische delegatie, ook voor thematische RUP's, te verlenen.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat u dankzij mijn vraag het initiatief zult nemen om een voorstel van decreetswijziging in te dienen om tot een meer flexibel systeem te komen op het vlak van die delegatie.

U had wellicht al begrepen dat mijn vraag over de provincie Oost-Vlaanderen ging. In Oost-Vlaanderen heeft men het initiatief genomen om het provinciaal ruimtelijke structuurplan uit te breiden met tot nu toe twee addenda. Er is een bijkomend addendum op het vlak van windenergie, dus over de inplanting van windturbines en een bijkomend addendum over grootschalige detailhandelszaken. Doordat de provincie die grootschalige detailhandelszaken

naar zich toe trekt, delegeert zij niet langer naar het lokale bestuur. Een lokaal bestuur kan in zijn gemeente dus geen plannen meer opmaken om detailhandelszaken meer rechtszekerheid te bieden aan de hand van een RUP. De provincie heeft in haar addendum immers een volledig beleid uitgestippeld op het vlak van grootschalige detailhandelszaken. Ik vrees dat het tot een ongelijke behandeling zal komen van grootschalige bedrijven. De provincie Limburg bijvoorbeeld stippelt geen dergelijk beleid uit in haar provinciaal ruimtelijk structuurplan, terwijl Oost-Vlaanderen dat wel doet.

– *De heer Bart Martens, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Minister, de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt dat, wanneer een bedrijf een planologisch attest aanvraagt dat overal gunstig wordt geadviseerd, de gemeente verplicht wordt om binnen de termijn van één jaar een RUP op te maken. Hetzelfde geldt voor het principieel akkoord voor het aansnijden van woonuitbreidingsgebied. Wanneer een private ontwikkelaar woonuitbreidingsgebied wil aansnijden, moet hij een principieel akkoord vragen. Wanneer de provincie of de deputatie akkoord gaat met die principiële aanvraag, dan wordt de gemeente ook verplicht om een RUP op te maken. Wanneer een provinciaal bestuur niet instemt met de delegatie, hoe kan het lokale bestuur dan de zekerheid krijgen dat de provincie die dat thema naar zich toe trekt, het initiatief zal nemen om een provinciaal ruimtelijke uitvoeringsplan (PRUP) op te maken? Wij vragen een delegatie, maar krijgen ze niet omdat het de bevoegdheid is van de provincie. Wij willen echter dat die problematiek wordt opgelost. Aan de hand van een PRUP kan rechtszekerheid worden geboden aan een bedrijf. Men is echter niet gebonden aan een bepaalde termijn. Wij krijgen niet de garantie dat de provincie ook effectief een PRUP zal opmaken.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Taeldeman, over deze problematiek moet er overleg komen tussen de gemeente en de provincie. Wat het planologisch attest betreft, bepaalt het decreet dat het dan de gemeente is die een RUP moet maken. U hebt geen delegatie nodig om te doen wat het decreet oplegt. U kunt zonder delegatie een RUP opmaken. Ik hoop dat u op basis van mijn antwoord overleg zult plegen met de provincie om mogelijke problemen uit te klaren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Ceyskens tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de afschaffing van de bindende adviezen - 578 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Minister, bij de voorbereidingen van het nieuwe decreet Ruimtelijke Ordening – ik verwijs naar de vorige legislatuur – heeft deze commissie besloten om alle bindende adviezen die gepaard gaan met stedenbouwkundige vergunningen af te schaffen. Dat was een zeer terechte beslissing. Het gaat om standpunten ingenomen door sectorale administraties bij vergunningsaanvragen door burgers.

Een bindend advies, minister, is een *contradictio in terminis*. Ofwel geeft men advies, ofwel is er een beslissing. Een bindend advies is volgens mij een tegenspraak op zich. De wijze beslissing die we toen genomen hebben, is later nog eens bevestigd door de commissies-Sauwens en Berx.

Sommige van die bindende adviezen – of sectorale machtigingen – zijn onmiddellijk afgeschaft. Voor andere sectoren zijn overgangperiodes voorgesteld. Ik verwijs onder andere naar het bindende advies vanuit de sector Mobiliteit en Openbare Werken.

Minister, welke stappen hebt u tot nu toe gezet om uitvoering te geven aan deze afspraken? Welke timing stelt u momenteel voorop om dit doel te bereiken? Strookt die met de vooropgestelde timing? Hoe verloopt de samenwerking met uw collega's en hun administraties in dezen?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: De minister heeft inderdaad al een aantal stappen gezet – we hebben dat vanuit dit parlement trouwens mee gefaciliteerd – om in het voortraject harder te werken en meer naar de inhoud van dossiers te kijken, zodat problemen tijdig gedetecteerd kunnen worden en men op het moment van de aanvraag, en zeker van de adviezen en de afwikkeling, de problemen hopelijk al opgelost heeft.

Ik beaam, mijnheer Ceyskens, dat het de bedoeling van de decreetgever was om de bindende adviezen af te schaffen. Helaas zien we dat het niet gebeurd is voor Wegen, van uw partijgenote mevrouw Crevits. Dat is jammer. Ik zie niet echt in waarom men alleen dat bindende advies wel heeft behouden. Dat lijkt mij niet zo verstandig.

Ik wil in dit kader ook even het advies van de stedenbouwkundig ambtenaar aankaarten. Dat valt weg op het moment dat een gemeente ontvoogd is. We zien echter dat die ontvoogding niet zo snel is verlopen – om het zacht uit te drukken – als we met zijn allen hadden gehoopt. Ik herinner me dat tijdens een bespreking ooit is gezegd dat we die gemeenten die nog achterblijven, een extra duw willen geven om de stap naar ontvoogding te zetten. Is er nog nieuws van dat front, minister? Hoever staan we daarmee?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Vandaele, we hebben een specifiek actieplan om de niet-ontvoogde gemeenten tot ontvoogding te brengen. We moeten een onderscheid maken tussen de gemeenten die al aan de vijf voorwaarden voldoen maar nog geen ontvoogding hebben aangevraagd, en de gemeenten die nog maar aan vier voorwaarden voldoen. Per gemeente gaan we er met een specifiek actieplan voor zorgen dat we tot onze doelstelling komen: een algemene ontvoogding, zonder de voorwaarden te verminderen of aan kwaliteit in te boeten. We doen dat niet met veel toeters en bellen, omdat het voor elke gemeente specifiek is. Wat bijvoorbeeld vaak voorkomt, is dat er nog een probleem is met de registratieverplichting. We zullen gemeente per gemeente bekijken hoe we tot oplossingen kunnen komen.

Ik kom tot de aanbevelingen van de commissies-Sauwens en Berx, mijnheer Ceyskens. De vraag was daar om zo veel mogelijk sectorale machtigingen, toestemmingen, afwijkingen en vergunningen te integreren in de stedenbouwkundige vergunning. Ook in de visienota die we samen met collega's Schauvliege en Crevits hebben opgesteld rond de versnelling van investeringsprojecten, zetten we dat als actie voorop: "We inventariseren de bestaande sectorale machtigingen en bindende adviezen en gaan na op welke wijze deze kunnen geïntegreerd worden in het stedenbouwkundig vergunningstelsel."

Voor een aantal van die ingrepen was een decretaal initiatief nodig. Daartoe heb ik samen met collega's Crevits en Schauvliege in 2011 een ontwerp van decreet ingediend bij het Vlaams Parlement, dat heeft geleid tot het decreet van 23 maart 2012 tot wijziging van een aantal sectorale decreten. In dat decreet wordt bepaald dat een gunstig advies van de beheerder van een onbevaarbare waterloop, uitgebracht in het kader van de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning, geldt als machtiging. In dat geval is geen afzonderlijke machtiging meer nodig. Enkel wanneer het advies van de waterloopbeheerder negatief is, blijft een afzonderlijke machtiging nodig.

Daarnaast werden met het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2011 nog een aantal machtigingen en toestemmingen geïntegreerd in de stedenbouwkundige vergunning en

verkavelingsvergunning. Het gaat onder meer over machtigingen en toelatingen door de beheerder van bevaarbare waterlopen en de wegbeheerder.

De vraag of een sectoradvies al dan niet bindende kracht heeft, moet worden beantwoord op grond van een analyse van de sectorale wetgeving zelf. In de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening worden de gevolgen van de ingewonnen adviezen geregeld in de artikelen 4.3.3 en 4.3.4. Enkel wanneer uit die adviezen blijkt dat het aangevraagde strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden, moet het advies worden gevolgd. Het al dan niet bindende karakter van adviezen in andere beleidsdomeinen wordt geregeld in de desbetreffende sectorwetgeving. Het is dan ook in eerste instantie aan mijn collega's die bevoegd zijn voor die sectoren om daarover toelichting te geven.

Ik wil ook nog opmerken dat de vergunningverlenende overheid niet-bindende adviezen die voortvloeien uit andere beleidsdomeinen, niet zomaar naast zich neer kan leggen en eventuele afwijkingen uitdrukkelijk moet motiveren in de uiteindelijke beslissing. De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bevat zelf nog slechts één bindend sectoraal advies, in artikel 7.5.9. Dat is het advies van de wegbeheerder, dat bindend is voor zover het ongunstig is of voorwaarden oplegt. Het gaat om een overgangsmaatregel voor aanvragen die ingediend worden voor 31 december 2013. Eigenlijk heeft dus ook dat bindend advies een uitdovend karakter. Binnen de Codex Ruimtelijke Ordening zullen na 31 december 2013, het einde van dit jaar, dus geen bindende adviezen meer bestaan.

Tot slot geef ik nog enkele voorbeelden van bestaande regelgeving die op dit moment wordt herbekeken en waarbij de problematiek van adviesplicht ook speelt. In uitvoering van artikel 8 van het decreet Integraal Waterbeleid werd recent het uitvoeringsbesluit gewijzigd dat nadere regels vaststelt voor de toepassing van de watertoets. U weet dat ongetwijfeld. Sinds de inwerkingtreding van dit besluit op 1 maart 2012 is er voor een aantal gevallen een formele adviesvraagplicht. Het verleende advies is evenwel niet bindend.

In de sector Onroerend Erfgoed bestaan er vandaag diverse adviesverplichtingen die elk hun eigen regeling hebben. Adviezen die bijvoorbeeld betrekking hebben op werken aan beschermde monumenten hebben een bindend karakter, voortvloeiend uit die sectorwetgeving. Als het advies vereist is voor werken in de buurt van beschermde monumenten, dan is het advies niet bindend. Maar u zult ook weten dat de Vlaamse Regering vorige vrijdag een ontwerp van decreet betreffende het onroerend erfgoed heeft goedgekeurd en daarin wordt de regeling in verband met de bindende adviezen vanwege Onroerend Erfgoed bij vergunningsaanvragen herbekeken. Het ontwerp zal allicht aan het parlement worden overgemaakt, of dat is misschien al gebeurd. U zult zien dat hierbij op dezelfde manier wordt gewerkt met adviezen van het agentschap Onroerend Erfgoed als voorzien is in de codex, namelijk met een bindend advies enkel in geval van direct werkende normen.

Aansluitend wil ik ook nog meegeven dat binnen het beleidsdomein van de ruimtelijke ordening ook procesmatig bekeken wordt hoe de adviesverlening kan worden bijgesteld om projecten te deblokken die ingevolge één specifiek negatief advies vastlopen, want dat is mogelijk. Ik denk hierbij vooral aan het instrument van de projectvergadering, want daarmee proberen we om zo vroeg mogelijk in het proces, op basis van een eerste projectvoorstel, alle standpunten van de betrokken adviesinstanties te kennen. De aanvrager komt op die manier te weten hoe het project verder moet worden uitgewerkt wil hij kans maken op een vergunning. Op de projectvergadering moeten dus de negatieve aspecten uit adviezen ofwel helder worden geformuleerd, zodat de aanvrager direct te horen krijgt waarom iets absoluut niet kan, ofwel moeten die aspecten worden ontmijnd, bijvoorbeeld in de vorm van voorwaarden die de ontwikkelaar kan meenemen in de verdere uitwerking. Het is belangrijk dat alle Vlaamse departementen oplossingsgericht meewerken. Dat is de filosofie van de drietrapsraket voor de versnelling van vergunningen, maar dus ook van de projectvergadering.

Ik meen dat ik u hiermee een overzicht heb gegeven, zeker van wat rechtstreeks mijn bevoegdheid is, maar ook van een aantal voorbeelden daarbuiten. Het is een filosofie die

bestaat binnen de Vlaamse Regering en die bij elke wijziging die wordt aangekondigd, meegenomen wordt.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Minister, ik dank u voor uw volledige antwoord. Ik heb er voorlopig geen verdere vragen bij.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de aanbesteding van werken en het voorafgaand openbaar onderzoek - 642 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, minister, een openbare aanbesteding en de daaruit voortkomende eventuele vergunning aan een aannemer van werken, steunt op de wetgeving op de overheidsopdrachten. Het te voeren openbaar onderzoek in het kader van de bouwvergunning vindt zijn wettelijke basis in onze Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO). Het zijn dus twee wettelijke instrumenten die voor een stuk naast elkaar bestaan.

Ik kreeg onlangs een voorbeeld. In de gemeente Kaprijke gunde men op 31 oktober 2012 de dorpskernvernieuwing Kaprijke aan de aannemer. De gemeente organiseert het openbaar onderzoek over die dorpskernvernieuwing, dat liep tot 29 december 2012. Er wordt dus gegund zonder het openbaar onderzoek af te wachten. Het openbaar onderzoek is in feite zonder onderwerp, want er kan geen rekening mee worden gehouden in het lastenboek en in de uiteindelijke realisatie.

Het een heeft weinig met het ander te maken als we de wettelijke schotten bekijken, maar het is niet zo dat de wet op overheidsopdrachten stelt dat er een vergunning voorhanden moet zijn en/of dat een bepaalde procedurestap in het kader van de wetgeving Ruimtelijke Ordening moet zijn doorlopen alvorens men kan gunnen. Dit lijkt me niet te kunnen, er wordt een loopje genomen met de rechten van het openbaar onderzoek. Dit is ook een slecht voorbeeld van het versnellen van het doorlopen van procedures. Voor een aanbesteding is er wettelijk gezien ook nog geen bouwvergunning nodig, maar in de praktijk gebeurt een aanbesteding op basis van lastenboeken die het uit te voeren en vergunde werk in detail omschrijven, want zonder is er geen prijsraming en prijszetting mogelijk. Na de aanbesteding aanpassingen doorvoeren, leidt meestal tot meer uitgaven voor het opdrachtgevende bestuur.

Minister, bent u op de hoogte van deze volgens mij ongewenste gang van zaken? Ziet u wettelijke mogelijkheden om hieraan te verhelpen en wilt u daartoe eventueel een initiatief nemen? Misschien biedt het invoeren van de omgevingsvergunning mogelijkheden om de aanbesteding uit te stellen tot na het openbaar onderzoek om gepast gevolg te kunnen geven aan de ingebrachte opmerkingen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, ik weet niet of dit een probleem is dat ons als parlement echt raakt. Ik ga ervan uit, mijnheer Peeters, dat de initiatiefnemer, bijvoorbeeld de gemeentelijke overheid, zelf beslist of kan beslissen in welke volgorde de stappen worden gezet en hoe het traject wordt uitgetekend. Is er eerst een informatieronde en dan een bouwaanvraag of gunning? Het is aan de gemeente om dit te beslissen. U hebt wel gelijk dat de ene volgorde logischer is dan de andere, maar ik denk dat het aan de initiatiefnemer is om het traject uit te stippelen.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceysens: Ik sluit me aan bij de heer Vandaele. Ik ben een groot verdediger van de lokale autonomie. Als dit verhaal klopt, dan denk ik dat er iemand is die slecht omgaat met die lokale autonomie. Mijnheer Peeters, wat de grond van de zaak betreft, geef ik u wel volledig gelijk. Volgens mij is dit zelfs slecht bestuur. Het is een minachting van het openbaar onderzoek, en als er in dat openbaar onderzoek inderdaad fundamentele bezwaren naar voren komen, dan dreigt men op een bepaald moment zelfs op een schadeclaim te stoten van een aannemer aan wie de werken al werden toegezegd.

Aan de andere kant moeten we dit zeker niet in het vergunningstraject opnemen, vind ik. Als het grondig misloopt, dan is het aan de toezichthoudende overheid om de mensen ter plaatse op de vingers te tikken.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, geachte leden, ik was op de hoogte van deze problematiek. We hebben dezelfde vraag via e-mail gekregen. De beide andere sprekers hebben het al aangegeven: eigenlijk gaat het over twee wetgevingen, die los van elkaar bestaan. Er is de wetgeving met betrekking tot de overheidsopdrachten en er is de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Aan de beide regelgevingen moet men voldoen. Een gemeente die een aanbesteding doet, moet ervoor zorgen dat wordt voldaan aan de aanbestedingsregels. Voor het verstrekken van een vergunning moet zijn voldaan aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, die bepaalt op welke manier men tot een vergunning kan komen. Bij de beide moet men dus voldoen aan de gestelde voorwaarden.

Overheidsopdrachten zijn niet mijn specialiteit, maar ik weet dat het de filosofie is dat er moet worden gezorgd voor mededinging, waardoor men de beste prijs kan krijgen, en een goede garantie wat de kwaliteit van de uitvoering betreft. Er zijn een aantal procedures en bedragen die men daarbij in het achterhoofd moet houden. De overheid gunt wanneer ze wenst te gunnen. Daarbij moet ze wel consistent blijven met de voorwaarden over uitvoeringstermijnen met betrekking tot de start en de oplevering van de werken die ze opnam in het bestek en dergelijke meer. Men mag dus bijvoorbeeld niet zomaar het bestek wijzigen verder in de procedure. Het is uiteraard aan de gemeente om te beoordelen of dat al dan niet kan.

Het is normaal dat ook de overheid, net als elke particuliere bouwheer, de markt raadpleegt om de beste prijs en dergelijke meer te krijgen. Uiteraard moet de gemeente, ook indien die zelf bouwheer is, de procedure met betrekking tot de stedenbouwkundige vergunning doorlopen. Die vergunningsprocedure is het tweede deel, na de wetgeving met betrekking tot de overheidsaanbestedingen. De gemeente kan pas starten met de werken als ze een vergunning heeft, die uitvoerbaar is geworden, en dat natuurlijk indien de geplande werken vergunningsplichtig zijn. Voor de overheid is dat niet anders dan voor elke andere burger. Het kan zijn dat een gemeente oordeelt dat het werk volgens haar vergunbaar is, en bijgevolg haar administratie de overheidsopdrachtenprocedure laat inzetten. Dat kan. Er is niets dat dat verbiedt. Aan de andere kant is het mogelijk dat ze de stedenbouwkundige vergunningsprocedure inzet en wellicht pas dan vaststelt dat er eerst nog een openbaar onderzoek nodig is. Uiteraard kunnen de beide procedures ook qua timing op elkaar worden afgestemd. Het is echter aan de gemeente – en een aantal leden hebben ervoor gepleit om de gemeenten daarin autonoom te laten – om in te schatten wat de beste werkwijze is: beginnen met het ene of beginnen met het andere. De beide wetgevingen moeten echter totaal worden gerealiseerd.

Waar ik uiteraard wel oog voor heb, is dat investeringsprojecten, waaronder ook dorpskernvernieuwingen, versneld worden uitgevoerd. Een vlotte procedure, en bijgevolg een snelle uitvoering, betekent vaak het creëren van een draagvlak bij de bevolking. U weet dat ook. Met die projectvergadering, maar ook met de routeplanner en de drietrapsraket, is dat de filosofie die we naar voren schuiven. Dat heb ik daarnet nog gezegd. Het is eerder ook al aan bod gekomen in de commissie Versnelling: het is aan te bevelen een grondige

verkenningfase te houden, waarin energie wordt besteed aan een goed voortraject, waarbij het informeren en raadplegen van de burger een belangrijk element is. In de methodiek van de routeplanner wordt een verkenningfase gevolgd door een startbeslissing. Dat laat toe om engagementen en procedures ten volle op elkaar af te stemmen.

U vroeg wat we hieraan kunnen doen. Ik ben met mijn collega's die filosofie van de versnelling van de vergunningen aan het uitwerken. U kent de conceptnota ter zake. Als we kunnen werken met een verkenningfase en een startbeslissing, dan zal het eenvoudiger worden om de procedure van de aanbesteding en de vergunningsprocedure beter op elkaar af te stemmen.

Zoals de heer Vandaele en de heer Ceyskens hebben gezegd, is het vandaag echter zo dat de gemeente zelf beslist over de volgorde van de procedures. Ze moet echter aan de beide procedures voldoen. Stel dat het openbaar onderzoek de fundamenten van de aanbesteding wijzigt, dan is er niet voldaan aan de regels voor de aanbesteding.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik dank ook de collega's voor hun reacties. Die bevestigen eigenlijk wat ik zelf zeg. Die twee wetgevingen bestaan naast elkaar, maar ik stel ook vast dat ze op bepaalde momenten in conflict komen. Ik steun ook die gemeentelijke autonomie. Daarover gaat het niet. Die is echter dikwijls een reden om alles te vergoelijken. In mijn eigen gemeente gebeurt er op dit moment een aanbesteding voor een woonerf. Die is gegund. Laat in de procedure heeft de gemachtigd ambtenaar echter het advies gegeven dat er op het vlak van toegankelijkheid een totaal ander concept moet worden gerealiseerd, ook in dat woonerf. Net omdat dat advies zo laat komt, net als de gewijzigde aanbesteding die daaruit moet volgen, verliezen we alweer tijd in de procedures. Kunnen we die twee wetgevingen qua timing dus niet enigszins op elkaar afstemmen, om te voorkomen dat er alweer sprake is van vertraging en dat men in een procedureslag verzeilt, wat nu opnieuw het geval is?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Mijnheer Peeters, het voorbeeld dat u nu aanhaalt van dat laattijdige advies, is daarnet zelfs nog aangehaald in het antwoord op mijn vraag. Precies om die dingen te voorkomen, hebben we die projectvergadering en zo, zodat we daarmee niet meer worden geconfronteerd, want dat is inderdaad tijdverlies.

Een gemeente moet dat echter perfect kunnen inschatten. Mocht het over een klein werkje gaan, dan kan dat inderdaad worden gegund terwijl er nog een openbaar onderzoek loopt. Maar een dorpskernvernieuwing al gunnen voor het openbaar onderzoek is afgerond? Dat vind ik een minachting van het openbaar onderzoek. Dat kan je als gemeentebestuur ook voor de feiten plaatsen: als er een wezenlijk bezwaar binnenvalt in het openbaar onderzoek, waar je geen rekening mee hebt gehouden, zit je vast en beland je in een procedure met de aannemer. Dan pas ben je echt tijd en geld aan het verliezen.

We moeten rekenen op krachtige lokale besturen. Het is niet omdat één bestuur het verkeerd doet, dat we de andere besturen allerlei regels moeten opleggen. Als dat echt misloopt, moet de toezichthoudende overheid desnoods optreden tegen dat bestuur, maar ik ben er geen voorstander van om die zaken tot in de achterkamertjes te regelen. De gouverneurs moeten inderdaad ook nog een opdracht hebben.

De heer Bart Martens: Er zijn twee manieren om conflicten tussen vergunningsprocedure en aanbestedingsprocedure uit de weg te gaan. Ten eerste moet je zorgen voor een juiste timing van de verschillende stappen, bijvoorbeeld pas aanbesteden op het moment dat iets vergund is. Ten tweede, als je toch al wilt aanbesteden omdat je er redelijk zeker van bent dat de vergunning geleverd zal worden, kun je aanbesteden onder de opschortende voorwaarde dat het werk vergund wordt, zoals in het lastenboek van de aanbesteding overeengekomen.

Dergelijke disclaimers moeten dan op zijn minst in de gunning aanwezig zijn, zodat je alle rechten voorbehoudt voor degenen die nog moeten adviseren of inspreken op een vergunningsprocedure die nog volgt. Ik weet niet of dat effectief het geval is.

Ik herinner me de case Deurganckdok, waar het gewestplan achteraf onderuit werd gehaald en er een schadeclaim voor honderden miljoenen euro's werd neergelegd bij de Vlaamse overheid, omdat het werk inderdaad al gegund was, nog voor de vergunning definitief was verkregen. Timing is één zaak, soms denk ik dat je er om tijd te winnen goed aan doet om toch al te gunnen, maar dan moet je in die gunning een opschortende voorwaarde inbouwen dat de vergunning definitief verleend moet worden, zoals in het lastenboek is opgenomen. Als je het werk nadien nog grondig wijzigt, zit je ook in de problemen met de wetgeving op de overheidsopdrachten. Dan was een andere aannemer of een andere constructie misschien beter geplaatst om het werk zoals definitief vergund te realiseren.

Minister Philippe Muylers: Ik heb er niet veel aan toe te voegen. Wat de heren Martens en Ceyssens hebben gezegd, past volledig in wat ook ik heb gezegd. Als we komen tot die nieuwe vergunning en effectief meer aandacht besteden aan het voortraject, kun je een aantal dingen versnellen. Misschien is die start dan wat trager, maar ook dan kun je wellicht nadenken of het al ver genoeg gevorderd is met een startbeslissing, om dan effectief te gaan naar een aanbesteding.

De heer Dirk Peeters: Ik ben het eens met de reacties en ik ben het ook grotendeels eens met het antwoord van de minister, maar de realiteit kennende, mogen we er toch van uitgaan dat zeker bij kleine lokale besturen de druk van initiatiefnemers en aannemers geweldig groot is om procedures snel te laten gaan en snel tot aanbestedingen over te kunnen gaan. Door snel te willen zijn, wordt dan de vertraging georganiseerd door hier en daar een conflict. Het is niet de eerste keer dat ik dat meemaak. Bij ons in de Kempen gebeurt dat inderdaad veel te veel. Kaprijke is nu een voorbeeld dat naar alle commissieleden is gegaan, maar als schepen vroeger heb ik ook meegemaakt dat je, door snel te zijn om mensen tegemoet te komen, vastloopt in procedures die naast elkaar staan en echt niet op elkaar zijn afgestemd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■